

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eu m-am simțit viața mea întregă mai presus de toate dascăl. A le da altora învățături a fost pentru mine totdeauna o mulțumire, și cele mai vii mulțumiri le-am avut stând de vorbă cu oameni prin care mă puteam dumiri ori plimbându-mă cu elevii mei. Mai ales ca dascăl mi-am câștigat și pâinea de toate zilele, și nu-mi aduc aminte să mi se fi-ntâmplat vreodată ca să fiu nemulțumit de-nvățăturile ce-am dat.

Nu tot așa ca ziarist.

Fiind adecă vorba de interesele obștești, îmi dădeam totdeauna silința să spun ceea ce simt, gândesc și vor cei mulți, și nu o dată mi se-ntâmpla să stau la-ndoială dacă nu cumva greșesc. Abia târziu de tot am ajuns să mă-ncredințez că sunt puțini oamenii care au convingeri. Cei mai mulți nici nu știu ce va să zică a fi convins. Ei au numai păreri, pe care le schimbă după împrejurări și după impulsioni momentane.

Partea individuală deci în scrisa mea ca ziarist erau îndrumările pe care le dădeam, iar aceste adeseori nu se potriveau cu felul de a gândi al celor mai mulți.

Cu atât mai vârtos ieșea la iveală această râvnă dascălească în scrierile mele literare.

Nu puteam să mă-mpac cu gândul că lectura de orișice fel e numai o plăcută pierdere de vreme. În gândul meu, rostul scrierii a fost totdeauna îndrumarea spre o viețuire potrivită cu firea omenească.

Din onorariul pe care-l aveam la Sibiu ca director al ziarului *Tribuna* ori din cel ce mi se dădea în urmă la București ca director al ziarului *Minerva* nu aveam să trăiesc. Cu atât mai puțin aș fi putut să trăiesc din onorariile ce am primit pentru scrierile mele literare. Ar fi trebuit să alerg și eu pe la redacțiuni, ca să mi se facă reclamă, și pe la autorități, ca să-mi cumpere exemplare, ceea ce era împotriva firii mele. Scriam deci pentru mulțumirea mea sufletească și-mi era destul că le făceam prin aceasta plăcere unora dintre prietenii și binevoitorii mei. O spun aceasta pentru ca să caracterizez timpul prin care am trecut.

Scriam pentru că nu eram în stare să mă stăpânesc. Scăpat însă de neastâmpărul de care eram cuprins, puțin îmi păsa dacă se publică sau nu ceea ce am scris: îmi era destul că am citit scrisa mea în fața cuiva. Nu numai țineam apoi seamă de efectul produs de scriere, ci, scriind, îmi dădeam toată silința să mă potrivesc atât în plăsmuire, cât și în formă cu felul de a vedea și cu gustul acelora pe care-i aveam în vedere. Așa se adeverea în ceea ce mă privește că lucrarea literară se desfășoară sub înrâurirea publicului cititor.

La Viena și la Iași am scris sub înrâurirea lui Eminescu, în primii ani ai petrecerii mele la București, sub a lui Titu Maiorescu, iar în urmă nu am publicat decât ceea ce am citit mai nainte soției mele. [...]

Scriam, se-nțelege, mai ales când aveam timp liber. În timpul pe care l-am petrecut la Arad și la Oradea-Mare n-am scris însă pentru că nu aveam cui să-i citesc ceea ce aș fi scris, iar în timpul celor patrusprezece ani petrecuți la Măgurele, am scris puțin, pentru că nu aveam răgaz pentru așa ceva.

Ioan Slavici, *Scrietor*, în volumul *Amintiri*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *totdeauna* și al secvenței *nu eram în stare*. **6 puncte**
2. Menționează denumirea publicațiilor pe care le-a condus Ioan Slavici, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează numele unei personalități culturale care l-a influențat pe Ioan Slavici, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Ioan Slavici se consideră împlinit mai ales prin activitatea sa didactică. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Ioan Slavici, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă procesul creației trebuie sau nu să fie influențat de așteptările publicului, raportându-te atât la informațiile din textul *Scrietor*, extras din volumul *Amintiri* de Ioan Slavici, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Același freamăt trece-n crâng,
Aceleași ape-n văi se frâng,
Căzând din stâncă-n stâncă,

Același a rămas și-acum
Conacu-n margine de drum,
În liniște adâncă.

Deasupra lui pier stoluri-stol
Pribegii nori pe cerul gol,
Și-n nopțile cu lună

Ca ieri alături amândoi
Stam ascultând glas de cimpoi
Din munți în munți cum sună...

Ion Pillat, *Aceleași freamăt*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text dramatic postbelic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic postbelic studiat într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două scene/secvențe relevante pentru tema textului dramatic postbelic studiat;
- analiza a două componente de structură și/sau de limbaj, semnificative pentru textul dramatic postbelic studiat (de exemplu: acțiune, personaj, notațiile autorului, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.